

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5. maddesinde idarelerin, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ifade edilmiştir.

Adı geçen Kanunun "Pazarlık usulü" başlıklı 21. maddesinin "b" bendinde de; Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumunda ihalelerin pazarlık usulü ile yapılabileceği hususu düzenlenmiş bulunmaktadır.

Kanun maddesinde yer alan bu sınırlayıcı hükme karşın, iktidarınız döneminde büyük meblağlı bazı ihalelerin, özellikle ulaştırma, alt yapı ve şehir hastanelerine ilişkin ihalelerin hukuka aykırı bir biçimde 21. madde kapsamında gerçekleştirildiği, kamu kurumlarının 21. maddenin b bendini, kayırmacılığa kılıf olarak gördüğü ve neredeyse tüm ihalelerini bu kapsamda yapma gayreti içine girdikleri, söz konusu maddenin iktidara yakın şirketlere kaynak aktarımında bulunmanın ve dolaylı yoldan siyasetin finansmanının aracı haline getirildiği gözlemlenmektedir.

Bu tür ihale usulünün tüm sakıncalarının ortaya konulmasına ve kamuoyunda yoğunlukla eleştirilmesine, sorgulanmasına karşılık Ak Parti iktidarının bu tutumunda ısrarlı olduğu son dönemlerde gerçekleştirilen bazı ihalelerden anlaşılmaktadır.

Yazılı, sözlü ve görsel medyada yer alan haberlerden; yaklaşık değeri 16.3 Milyar TL. tutarında olan "Aksaray-Ulukışla-Yenice Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı İnşaatı ile Elektromekanik Sistemlerinin Temini ve Yapım İşi" nin;

-İhalesinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından ayrı ayrı kesimlere bölünme gereği duyulmadan, tek kalemde ve pazarlık usulüyle Kamu İhale Kanunu'nun

49823

21. maddesinin b bendinde yer alan pazarlık usulüyle 19-20 Ağustos 2021 tarihinde yapıldığı,

-İki turlu olarak gerçekleşen ihaleye 5 firmanın katıldığı, ihaleye en uygun teklifin ikinci turda Taşyapı-China ortaklığı tarafından verildiği, söz konusu tutarın 14.679.549.494,00 TL. olduğu, diğer katılımcıları tekliflerinin bu tutarın üzerinde bulunduğu,

-Üç Bakanlığın (Enerji, Ticaret, Dışişleri) 2021 yılı bütçesine denk bir miktarda bir ihalenin pazarlık yöntemiyle gerçekleştirildiği,

şeklinde haber, iddia ve yorumlar bulunmaktadır. Söz konusu ihale ile ilgili detay bilgilere Kamu İhale Kurumunun (EKAP) sisteminde de rastlanılamamıştır.

Bu çerçeveden; aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Adil Karaismailoğlu tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 24.04.2021

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

1. Yazılı, sözlü ve görsel medyada yer alan söz konusu iddialar doğru mudur? Söz konusu ihale kesin olarak sonuçlandırılmış mıdır? Herhangi bir sözleşme imzalanmış mıdır?
2. Üç Bakanlığın (Enerji, Ticaret, Dışişleri) 2021 yılı bütçesine denk bir miktarda söz konusu yapım işinin 4734 sayılı Kanunun 21/b maddesine göre gerçekleştirilmesinin nedeni nedir?
3. Yapım tekniği açısından bu ihalenin 4734 sayılı Kanunun 21/b maddesi uygulanmasını gerektiren hangi özelliği bulunmaktadır?
4. Söz konusu "Aksaray-Ulukışla-Yenice Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı İnşaatı ile Elektromekanik Sistemlerinin Temini ve Yapım İşi"nin süresi ne kadardır? Bu yapım işi hangi tarihte sona erecektir?
5. İhalede şu an itibarı ile en düşük teklifi veren ortaklıkta bulunan Taşyapı İnşaat firmasının Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı İnşaatı ile Elektromekanik Sistemlerinin Temini ve Yapım İşi konusunda geçmiş dönemlerde gerçekleştirdiği ve teslimini yaptığı benzeri bir proje bulunmakta mıdır?

49825

6. Ak Parti iktidarının kamuoyunda tüm sakıncalarının ortaya konulmasına, yoğunlukla eleştirilmesine ve sorgulanmasına karşılık, büyük meblağlı ve aciliyet gerektirmeyen projeler için bu tür ihale usulünde ısrarının nedeni nedir?
7. Söz konusu işin yapımı için Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı Bütçesinde ve Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü bütçesinde 2021 yılında ne kadar yatırım ödeneği konulmuştur?
8. “Aksaray-Ulukışla-Yenice Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı İnşaatı ile Elektromekanik Sistemlerinin Temini ve Yapım İşİ” nin finansmanı için dış kredi desteğine ihtiyaç duyulmakta mıdır? Eğer ihtiyaç duyulmakta ise söz konusu tutar ne kadardır? Bu kredi tutarının sağlanması kesinleş midir? Söz konusu dış kredi desteği hangi banka ve ülkeden sağlanmıştır? Tüm bu işlemlerin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası arasında son dönemde imzalanan swap anlaşması¹ ile herhangi bir ilgisi var mıdır?

¹“Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası arasında 30 Mayıs 2019 tarihinde imzalanan ikili para takası (swap) anlaşmasının 35,1 milyar TL ve 23 milyar Çin yuanı artırılarak toplam 46 milyar TL ve 35 milyar Çin yuanına ulaşmıştır. Artırılan söz konusu rakam 15 Haziran 2021 tarihi itibarıyla TCMB hesaplarına girmiştir.” TCMB ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası arasında imzalanan swap anlaşmasına ilişkin 15.06.2021 günlü Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Basın Duyurusu